

Sag C-480/21

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

3. august 2021

Forelæggende ret:

Supreme Court (Irland)

Afgørelse af:

30. juli 2021

De eftersøgte personer:

W O

J L

Den begærende part:

Minister for Justice and Equality

C-480/21 - 1

SUPREME COURT (øverste domstol, Irland)

[Udelades]

**I HENHOLD TIL ARTIKEL 267 I TRAKTATEN OM DEN EUROPÆISKE
UNIONS FUNKTIONSMÅDE OG I SAGEN OM EN FORELÆGGELSE
FOR DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL**

[Udelades] [sammensætningen af Supreme Court (øverste domstol)]

[Udelades]

**I SAGEN OM EUROPEAN ARREST WARRANT ACT 2003 (LOV OM
DEN EUROPÆISKE ARRESTORDRE AF 2003) (MED SENERE
ÆNDRINGER)**

OG I SAGEN W O [udelades]

MELLEEM

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

DEN BEGÆRENDE PART

OG

W O

DEN EFTERSØGTE PERSON

OG

[Udelades]

I SAGEN OM EUROPEAN ARREST WARRANT

ACT 2003 (MED SENERE ÆNDRINGER)

OG I SAGEN J L [udelades]

MELLEEM

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

DEN BEGÆRENDE PART

OG

J L

DEN EFTERSØGTE PERSON

**KENDELSE AF 30. JULI 2021
OM FORELÆGGELSE FOR DEN**

**EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL I HENHOLD TIL TRAKTATENS
ARTIKEL 267**

[Udelades] [proceduremæssig baggrund]

Idet sagen blev optaget til dom den 23. juli 2021, og dommen blev afsagt denne dag under de respektive parterers advokaters tilstedeværelse, og parterne har haft mulighed for at afgive bemærkninger til et udkast til forelæggelsesafgørelse.

Idet de faktiske omstændigheder og sagernes forløb vurderes at være som fastlagt og omfattet af den vedlagte forelæggelsesafgørelse.

Idet denne domstol endvidere vurderer, at afgørelsen af tvisten mellem parterne i denne anmodning giver anledning til spørgsmål vedrørende den korrekte fortolkning af visse EU-retlige bestemmelser, nærmere bestemt spørgsmål vedrørende Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA og den relevante test, der skal anvendes, når der i henhold til s. 37 i European Arrest Warrant Act 2003 gøres indsigelse om, at afgørelsen om overgivelse af en eftersøgt person, der er genstand for en europæisk arrestordre, potentielt vil føre til en krænkelse af denne persons rettigheder i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder

TRÆFFES AFGØRELSE OM AT FORELÆGGE Den Europæiske Unions Domstol følgende spørgsmål, der fremgår af forelæggelsesafgørelsen, i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde:

- 1) Skal den test, som er fastsat i LM-dommen og bekræftet i L og P-dommen, anvendes, når der er en reel risiko for, at de eftersøgte personer vil blive stillet for domstole, som ikke er oprettet ved lov?
- 2) Skal den test, som er fastsat i LM-dommen og bekræftet i L og P-dommen, anvendes, når en person, der ønsker at gøre indsigelse mod en anmodning i henhold til en europæisk arrestordre, ikke kan godtgøre, om betingelserne i denne test er opfyldt, da det på dette tidspunkt ikke er muligt at fastslå sammensætningen af de domstole, som den pågældende vil blive stillet for på grund af den vilkårlige måde, hvorpå sagerne fordeles?
- 3) Udgør manglen på effektive retsmidler til at anfægte gyldigheden af dommerudnævnelser i Polen under omstændigheder, hvor det fremgår, at de eftersøgte personer ikke på dette tidspunkt kan godtgøre, at de domstole, som de vil blive stillet for, vil være sammensat af dommere, der ikke er gyldigt udnævnt, en tilsidesættelse af det væsentligste indhold af retten til en retfærdig rettergang, hvilket forpligter den fuldbyrdende stat til at afslå at overgive de eftersøgte personer?

OG DET BESLUTTES, at de eftersøgte personer fortsætter med at være løsladt mod kaution [OMISSIS], og at den fortsatte bedømmelse af disse appeller udsættes på Den Europæiske Unions Domstols afgørelse af de forelagte spørgsmål eller på en anden mellemkommende afgørelse

[Udelades]. [Betaling af sagsomkostninger i sagerne for den forelæggende ret]

[Udelades]

Færdiggjort den 30. juli 2021

AN CHÚIRT UACHTARACH

SUPREME COURT (ØVERSTE DOMSTOL)

[Udelades] [sammensætningen af Supreme Court (øverste domstol)]

Mellem/

WO

Den eftersøgte person

OG

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Den begærende part

[Udelades]

Mellem/

JL

Den eftersøgte person

OG

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Den begærende part

Supreme Courts (øverste domstol) forelæggelsesafgørelse af 30. juli 2021

Indledning

1. Supreme Court (øverste domstol) har i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde besluttet at forelægge Domstolen spørgsmål i forbindelse med Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA og den relevante test, der skal anvendes, når der i henhold til s. 37 i European Arrest Warrant Act 2003 gøres indsigelse om, at afgørelsen om overgivelse af en eftersøgt person, som er genstand for en europæisk arrestordre, potentielt kan føre til en krænkelse af denne persons rettigheder i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herefter »EMRK«) eller Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«). I Celmer-sagen blev det efter en forelæggelse for Domstolen besluttet, at medlemsstaternes domstole er forpligtet til at gennemføre en to-trins analyse, når en eftersøgt person ønsker at modsætte sig overgivelse med den begrundelse, at der er en risiko for krænkelse af

dennes rettigheder i henhold til EU-retten; for det første skal den nationale domstol fastslå, om der foreligger generelle og systematiske mangler i den anmodende medlemsstat, som udgør en tilsidesættelse af rettighederne i henhold til EMRK eller chartret, og for det andet skal denne domstol fastslå, at der foreligger en reel risiko for, at der er alvorlige og godtgjorte grunde til, at den grundlæggende rettigheds væsentligste indhold vil blive tilsidesat (jf. Minister for Justice and Equality (mangler ved domstolssystemet), C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, herefter »**LM-dommen**«, således som Celmer-sagen blev navngivet af Domstolen). Denne test blev for nyligt bekræftet af Domstolen i L og P (C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, ECLI:EU:C:2020:1033, herefter »**L og P-dommen**«).

De faktiske omstændigheder

2. O og L er genstand for en række europæiske arrestordrer, i henhold til hvilke de kræves udleveret til Republikken Polen (herefter »Polen«). Den førstnævnte eftersøgte person er genstand for fire europæiske arrestordrer, hvoraf to blev udstedt af den regionale domstol i Lublin, og de andre to blev udstedt af retten i første instans i henholdsvis Zdzislaw Lukaszewicz og Zamość. Tre af disse europæiske arrestordrer søger ham overgivet med henblik på, at han kan stilles for en domstol for en række bestemte lovovertrædelser, og en af dem søger ham overgivet, for at han kan afsone domme, som de polske domstole allerede har afsagt. Den anden nævnte eftersøgte person er genstand for en europæisk arrestordre, som den regionale domstol i Rzeszów har udstedt, og som vedrører fem lovovertrædelser.

Retsforhandlingerne i Irland

3. De almindelige procedurer for fuldbyrdelsen af arrestordrerne vedrørende O og L blev fulgt derved, at den begærende part (ministeren) anmodede om fuldbyrdelse af ordrerne. Disse sager blev behandlet samlet i High Court (ret i første instans, Irland). De europæiske arrestordrer blev anfægtet af en række grunde i begge sager, og selv om der blev afsagt særskilte domme vedrørende hver af dem, vedrører dommene det samme centrale spørgsmål, og blev afgjort på samme måde. High Courts domme gav i begge sager ministeren medhold og traf afgørelse om at overgive O og L [udelades]. De eftersøgte personer ansøgte om og fik tilladelse til at appellere til denne domstol ved afgørelser af 9. marts 2021 [udelades].

4. De eftersøgte personers hovedargument er, at situationen i Polen har ændret sig siden afgørelsen i Celmer-sagen. Loven om de almindelige domstoles organisation (herefter »den nye lovgivning«) blev vedtaget den 20. december 2019 og vedtaget af den polske lovgiver den 23. januar 2020 og trådte i kraft i Polen den 24. februar 2020, hvilket efter de eftersøgte personers opfattelse skaber mulighed for, at de polske domstole, som vil skulle behandle deres sager, ikke er oprettet ved lov på den måde, som Domstolen for nyligt har henvist til dommen

A.B. m.fl. (udnævnelse af dommere ved øverste domstol – søgsmål), sag C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153. De eftersøgte personer har endvidere gjort gældende, at der ikke findes nogen mekanismer i Polen til at anfægte denne ulovlighed. Den begærende part har gjort gældende, at de eftersøgte personer reelt anmoder Domstolen om dispensere fra LM-testens anden del. Den begærende part har anført, at der ikke er nogen autoritet, indenlandsk eller international, som gør det muligt at lægge til grund, at en part kan klage over kun en teoretisk tilsidesættelse af deres rettigheder. En part skal godtgøre en vis sammenhæng mellem den tilsidesættelse, som påklages, og deres individuelle sag, og uden sådan dokumentation kan de eftersøgte personer ikke få medhold.

Parternes standpunkt

5. I forbindelse med de argumenter, som blev gjort gældende ved Supreme Court (øverste domstol), er de eftersøgte personers centrale argument, at LM-dommen, som fastsatte en totrinsløsning med hensyn til, om en indsigelse mod overgivelse baseret på retsstatsprincippet skal tages til følge, ikke finder anvendelse på denne sags faktiske omstændigheder, da LM-dommen alene vedrørte spørgsmålet om retsvæsenets uafhængighed, hvilket ifølge dem adskiller sig fra vurderingen af, om en domstol er oprettet ved lov. De har gjort gældende, at hvis den polske domstol ikke er oprettet ved lov, har den eftersøgte person ikke adgang til effektive retsmidler. I dette tilfælde vedrører problemet ikke uafhængighed, men domstolens lovlighed. De har derfor anført, at det alene er, når domstolen er oprettet ved lov, at spørgsmålet om retsvæsenets uafhængighed opstår. De eftersøgte har gjort gældende, at der er en reel risiko for, at enhver domstol, som de vil give møde for, ikke er oprettet ved lov som følge af den nye lovgivning og andre foretagne ændringer siden 2015 i strid med kravene i chartrets artikel 47 og EMRK's artikel 6 og 13. Under disse omstændigheder vil de ikke have adgang til effektive retsmidler som krævet af EMRK og chartret. De eftersøgte personer har gjort gældende, at LM-dommen vedrører spørgsmål om uafhængighed, mens der i denne sag er en identificerbar, grundlæggende rettighed, dvs. adgangen til effektive retsmidler, som er blevet fjernet for de eftersøgte personer som følge af nylige lovændringer i Polen. De eftersøgte personer har gjort gældende, at denne sondring er væsentlig, da adgangen til effektive retsmidler er mindre subjektiv end uafhængighedsspørgsmålet, og derfor i mindre grad henføres til den eftersøgte persons personlige omstændigheder.

6. Den begærende part har gjort gældende, at de eftersøgte personer ønsker en radikal fravigelse fra det faste princip om, at en part skal godtgøre, at deres specifikke og præcise omstændigheder indebærer en reel risiko for en tilsidesættelse af en rettighed i henhold til en konvention og/eller chartret. Denne part har anført, at de eftersøgte personer ikke har fremsat nogen grunde til, at adgangen til effektive retsmidler skal behandles anderledes end enhver anden konventionsrettighed, og at retspraksis fra Domstolen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol konsekvent har valgt den tilgang, at der skal foreligge en reel risiko for en tilsidesættelse af rettighed, som den eftersøgte person har, i

forhold til retten til ikke at blive udsat for en nedværdigende og/eller umenneskelig behandling (jf. dommen Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU ECLI:EU:C:2016:198 og Saadi mod Italien, Application no 37201/06 [2009] 49 E.H.R.R. 30), eller der skal være en reel risiko for en tilsidesættelse af det væsentligste indhold af retten til en retfærdig rettergang (jf. LM-dommen og L og P-dommen). Den begærende part har gjort gældende, at der ikke er noget grundlag for opfattelsen om, at den samme test ikke skal finde anvendelse med hensyn til adgangen til effektive retsmidler. Den begærende part har påberåbt sig dommen i sagen Minister for Justice v. Brennan [2007] 3 I.R. 732, og har anført, at princippet om, at en part skal godtgøre en sammenhæng mellem tilsidesættelsen af rettigheden og dennes egne specifikke omstændigheder, også er et nationalt retsprincip. Genstanden for klagen skal have indflydelse på den person, der søges overgivet. Det er endvidere blevet anført, at det ville være misvisende at kræve, at en part skal godtgøre individuel risiko, når denne gør en potentiel tilsidesættelse af sin ret til ikke at blive udsat for nedværdigende eller umenneskelig behandling gældende, men ikke at kræve den samme individuelle risiko, når der foreligger en potentiel tilsidesættelse af adgangen til effektive retsmidler.

7. Den begærende part har anført, at der er andre grunde til at fastholde LM-løsningen: For det første fremgår det af rammeafgørelse 2002/584, at en arrestordre *skal* fuldbyrdes, medmindre det dokumenteres, at der foreligger en af de anførte grunde til at afslå overgivelsen. Den begærende part har gjort endvidere gældende, at hvis det var tilstrækkeligt for en eftersøgt person alene at godtgøre, at der foreligger generelle og systematiske mangler i en udstedende medlemsstat, kunne alle europæiske arrestordrer, som denne medlemsstat har udstedt, være genstand for indsigelse, og det ville gøre rammeafgørelsen meningsløs i forhold til denne medlemsstat. Den begærende part har gjort gældende, at en sådan konklusion ville være problematisk. For det første er det fremhævet blevet, at i henhold til artikel 7 TEU, kan rammeafgørelse 2002/584, når det er Det Europæiske Råds opfattelse, at der har været en grov og vedvarende overtrædelse i den udstedende medlemsstat af principperne i artikel 2, blive suspenderet i forhold til denne medlemsstat, og afslag på at fuldbyrde enhver arrestordre i henhold til rammeafgørelsen kan meddeles uden en konkret vurdering (jf. LM-dommens præmis 72 og 73). Den begærende part har for det andet gjort gældende, at det effektivt ville give personer, der forsøger at flygte fra en straffedom fra den udstedende medlemsstat, straffrihed at tillade afslag på grundlag af generelle mangler, da de kan anfægte en europæisk arrestordre uden nogen dokumentation for deres konkrete forhold. Den begærende part har anført, at dette er et standpunkt, som vil være i strid med formålet med rammeafgørelsen, som er at bekæmpe straffrihed for en eftersøgt person, der befinder sig i et andet land end det, hvor personen har begået en lovovertrædelse (jf. L og P-dommens præmis 59 og 60). Den begærende part har fremhævet, at Domstolen har gjort det klart, at den test, som skal anvendes, når der gøres en indsigelse mod overgivelse gældende om, at der foreligger en reel risiko for overtrædelse af den omhandlede grundlæggende rettighed som følge af systematiske eller generelle mangler i den udstedende medlemsstat, er den, hvor den fuldbyrdende judicielle myndighed skal foretage en konkret og præcis prøvelse af, om der er alvorlige grunde til at antage,

at den eftersøgte person, selv løber en sådan risiko, hvis vedkommende overgives til denne stat (jf. Aranyosi-dommen og LM-dommen). Det er derfor blevet gjort gældende, at det ville underminere selve formålet med ordningen med den europæiske arrestordre at afskaffe den anden del af testen.

8. De eftersøgte personer har anført, at princippet om »effektiv retsbeskyttelse« som omhandlet i artikel 19, stk. 1, TEU, står i forhold til EMRK's artikel 6 og 13 og chartrets artikel 47 således, at selv om organiseringen af den dømmende magt er et område, hvor medlemsstaterne har kompetence, skal medlemsstaterne overholde EU-retten, herunder artikel 19, stk. 1, TEU. De eftersøgte personer har henvist til dommen i sagen Europa-Kommissionen mod Polen (de almindelige domstoles uafhængighed), C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924 som grundlag for denne opfattelse. De eftersøgte personer har endvidere gjort gældende, at Domstolen har fastslået, at artikel 47 omfatter retten til at påberåbe sig en tilsidesættelse af retten til en retfærdig rettergang, og at domstolene skal være i stand til at undersøge ulovligheder ved udnævnelsen af dommere, og med henblik herpå har de påberåbt sig HG og Simpson-dommen (C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, ECLI:EU:C:2020:232). De eftersøgte personer har gjort gældende, at Simpson-dommen giver de nationale domstole i medlemsstaterne mandat til at prøve enhver ulovlighed i forhold til udnævnelsen af dommere for at sikre overholdelse af artikel 47. De eftersøgte personer har endvidere påberåbt sig dommen i sagen Ástráðsson mod Island og anført, at selv om der er en kontrolmekanisme, er det kontrollens kvalitet, som er vigtig. I denne sag fastslog Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at kontrollen af ulovlighederne i forbindelse med udnævnelse var mangelfuld, da den ikke undersøgte spørgsmålet om, hvorvidt domstolen var *oprettet ved lov*. Den begærende part har gjort gældende, at retten til adgang til effektive retsmidler alene kan opstå, når først der er fastslået en anden rettighed eller ret, som sagsøgeren gør gældende er blevet tilsidesat, eller som der er risiko for at blive tilsidesat henset til denne sags konkrete omstændigheder, og som derfor kræver retsmidler. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har ved flere lejligheder bekræftet, at adgangen til effektive retsmidler ikke har nogen selvstændig eksistens. Den supplerer blot konventionens andre effektive bestemmelser og dens protokoller. Domstolen har på tilsvarende vis i forhold til adgangen til effektive retsmidler, som fastsat i artikel 47, stk. 1, fastslået, at »[f]or at denne rettighed kan anerkendes i en given sag, forudsætter det [...], således som det fremgår af chartrets artikel 47, stk. 1, at den person, som påberåber sig den, gør rettigheder eller friheder, som er sikret ved EU-retten, gældende« (jf. dommen A.B. m.fl., sag C-824/18, præmis 88). Den begærende part har gjort gældende, at der ikke er noget principielt grundlag eller et grundlag i national retspraksis eller i praksis fra Domstolen eller Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvoraf det følger, at adgangen til effektive retsmidler har en ophøjet status, således at generelle mangler i de retsmidler, som er tilgængelige i en udstedende stat, automatisk ville resultere i et afslag på overgivelse.

9. De eftersøgte personer har anført, at oprettelsen af en domstol i overensstemmelse med loven er en ukontroversiel del af retsstatsprincippet og er

blevet anerkendt som sådan af Strasbourg-domstolen og Domstolen. De har gjort gældende, at retspraksis viser, at retsstatsprincippet bl.a. omfatter processen i forbindelse med udnævnelse af dommere på korrekt vis. De har påberåbt sig dommen i sagen *Ástráðsson mod Island* og L og P-dommen, når de har gjort gældende, at en overvejelse af, om en domstol er »oprettet ved lov«, er et spørgsmål, som adskiller sig fra spørgsmålet om, hvorvidt domstolen er upartisk og uafhængig i sin udøvelse efter denne oprettelse, og derfor er det forskellige overvejelser, der gør sig gældende for dette spørgsmål.

10. De eftersøgte personer har grundlæggende gjort gældende, at en overvejelse af, hvorvidt en domstol er oprettet ved lov, går forud for enhver overvejelse om uafhængighed; med andre ord består det første skridt af spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende domstol er oprettet ved lov. Det gøres i det væsentlige gældende, at spørgsmålet om, hvorvidt den domstol, som de eftersøgte personer vil blive stillet for, er oprettet ved lov, er en særskilt klage i forhold til den, som blive afgjort af Domstolen i LM-dommen og nylig bekræftet i L og P-dommen. Hvis den pågældende domstol ikke opfylder kriterierne i EMRK's artikel 6 og chartrets artikel 47, ophører vurderingen efter Domstolens test, og der er ikke noget yderligere at undersøge. Hvis den pågældende domstol med andre ord ikke er oprettet ved lov, opstår spørgsmålet om uafhængighed og upartiskhed ikke. Det gøres under disse omstændigheder gældende, at High Court ikke behøver at overveje de personlige forhold, arten af den omhandlede lovovertrædelse og de faktiske omstændigheder, under hvilke den pågældende arrestordre blev udstedt, da sådanne forhold er uafhængige af det primære spørgsmål om oprettelse.

11. Den begærende part har anført, at sondringen mellem uafhængighed og oprettelse er kunstig, når både retten til at blive hørt ved en domstol, som er oprettet ved lov, og retten til at blive hørt ved en uafhængig og upartisk domstol er forskellige aspekter af den samme ret i henhold til chartret artikel 47, og at anvendelsen af to forskellige test på den samme rettighed vil forekomme konstrueret. Det er gjort gældende, at denne sondring aldrig tidligere er blevet bemærket af nogen domstol. Retten til en upartisk domstol og en, som er oprettet ved lov, er en del af den samme grundlæggende rettighed. Det er tidligere blevet anerkendt, at det forholder sig således (jf. HG og Simpson-dommen). Opmærksomheden blev endvidere henledt på, at Domstolen har forklaret, at formålet med kravet om, at domstolen skal være oprettet ved lov »er at sikre den dømmende magts uafhængighed i forhold til den udøvende magt« (jf. dommen i sagen *FV mod Rådet for Den Europæiske Union*, T-639/16 P). Den begærende part har gjort gældende, at der er behov for at sætte diskussionen om sondringen mellem uafhængighed og oprettelse i *Ástráðsson*-dommen ind i en sammenhæng. Selv om Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol sondrede mellem upartiskhed og uafhængighed i denne sag i betragtning af, at det var alment accepteret, at udnævnelsen af en dommer til den islandske appeldomstol var ulovlig i henhold til national ret, undersøgte Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol om ulovligheden havde nogen indflydelse på sagsøgeren. Den begærende part har anført, at sagsøgeren i denne sag alene kunne klage over en tilsidesættelse af hans rettigheder i henhold til artikel 6, da han

kunne godtgøre, at der forelå en ulovlighed i udnævnelsen af en af de dommere, som behandlede hans sag. Han kunne med andre ord godtgøre, at ulovligheden påvirkede hans konkrete sag. Den begærende part har gentaget den opfattelse, at de eftersøgte personer ikke har forelagt noget klart bevis for, at nogen af de dommere, som de efter al sandsynlighed vil blive stillet for, er blevet udnævnt i overensstemmelse med andet end national polsk ret. Den begærende part har derfor gjort gældende, at de eftersøgte personer for at få medhold må godtgøre, at adgangen til en domstol oprettet ved lov adskiller sig radikalt fra retten til at blive hørt ved en uafhængig domstol eller enhver anden rettinghed. Der er intet i retspraksis, der kan begrunde en sådan opfattelse.

12. Den forelæggende ret har under sin behandling taget hensyn til bevismaterialet for High Court fra den polske advokat Dąbrowska, som har fremlagt en række rapporter på vegne af de eftersøgte personer. Det er værd at bemærke, at det ikke er muligt på nuværende tidspunkt at identificere sammensætningen af de domstole, som de eftersøgte vil blive stillet for som følge af et system med vilkårlig sagsfordeling. Den forelæggende ret har endvidere støttet sig på en række dokumenter, som er forelagt for High Court, herunder en udtalelse om den nye lovgivning fra den polske menneskerettighedskommissær Bodnar, rapporter fra Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) og en rapport fra Venedig-kommissionen af 30. december 2019 sammen med en beslutning fra Polens øverste domstol af 23. januar 2020. Den forelæggende ret har endvidere taget hensyn til den af advokat Dąbrowska fremhævede konflikten mellem Polens øverste domstol og Polens forfatningsdomstol hvad angår den nye lovgivning.

13. Der er blevet indhentet yderligere oplysninger af en dommer i High Court fra den udstedende myndighed med hensyn til O, hvilket bekræftede, at i henhold til den nye lovgivnings artikel 26, stk. 3, vil et søgsmål, som anfægter en domstols sammensætning, ikke blive prøvet, hvis det vedrører oprettelsen eller vurderingen af lovmæssigheden af dommerens udnævnelse eller dennes legitimitet med hensyn til at udføre opgaver vedrørende retsvæsenet.

Betragtninger

14. Den forelæggende ret er yderst opmærksom på de systematiske mangler med hensyn til retsstatsprincippet, som tidligere er blevet identificeret i denne jurisdiktion i Celmer-sagen i sine forskellige gentagelser og i retspraksis fra Domstolen i sager som LM-sagen og for nylig L og P-sagen, og som nu er endnu mere foruroligende og giver anledning til større bekymring efter indførelsen af den nye lovgivning. Polens øverste domstol har i sin beslutning af 23. januar 2020 udtalt, at et dommerkollegium »er udpeget ulovligt«, når dommerkollegiet omfatter en person, som er udnævnt til hvervet som dommer i en fælles domstol (og andre domstole) ved anvendelsen af det nationale råd for retsvæsenet, som er sammensat i overensstemmelse med loven af 8. december 2017 og visse andre love, hvis den ikke-forskriftmæssige udnævnelse under særlige omstændigheder

forårsager en tilsidesættelse af standarderne for uafhængighed som omhandlet i Polens forfatning, chartrets artikel 47 og EMRK's artikel 6, stk. 1 (jf. beslutning nr. 2). Det er svært at forestille sig en mere alvorlig fordømmelse af dommerudnævnelsesordningen fra et lands øverste domstol. Det er den forelæggende rets opfattelse, at situationen i Polen med hensyn til retsstatsprincippet er endnu mere foruroligende og alvorlig, end den var, da Domstolen traf afgørelse i LM-sagen. Den forelæggende ret har tidligere påpeget (J. O'Donnell) følgende i *Celmer v. Minister for Justice and Equality* [2019] IESC 80, præmis 85:

»Jeg er tilbøjelig til at være enig med rettens dommer i, at muligheden for, at systemiske mangler i en bestemt ordning i sig selv kan udgøre en tilstrækkelig tilsidesættelse af det væsentligste indhold af retten til en retfærdig rettergang, der kræver, at en fuldbyrdende myndighed afslår at overgive, hverken kan eller skal udelukkes abstrakt set. Dette kunne f.eks. forekomme, når den mangel, der er identificeret på et systemisk plan, er så vidtrækkende og indgribende, at den åbenlys og uundgåelig vil få virkning i den udstedende domstol og på enhver individuel retssag om en bestemt anklage. Jeg er imidlertid ligeledes enig med rettens dommer i, at det følger klart af Domstolens dom, at de systemiske ændringer i Polen, selv om de uden tvivl er både seriøse og alvorlige, ikke i sig selv kan anses for tilstrækkelige til at nå dette punkt i denne sag.«

15. Det fremgår nu, at der er betydelige problemer med hensyn til gyldigheden af udnævnelsesprocessen af dommere i Polen. Det er umuligt for de eftersøgte personer i denne sag at identificere de dommere, som de skal stilles for, på grund af den vilkårlige måde, hvorpå sagerne fordeles. Selv om de kunne identificere dommerne og godtgøre, at dommerne ikke var gyldigt udnævnt og således ikke er en del af en domstol oprettet ved lov, er det klart, at der ikke er nogen mulighed for at anfægte gyldigheden af sammensætningen af den domstol, som har fået deres sag tildelt som følge af bestemmelserne i den nye lovgivning og navnlig artikel 26, stk. 3, *deri*. På denne baggrund må spørgsmålet opstå, om de systematiske mangler i den polske ordning er af en sådan art, at de i sig selv udgør en tilstrækkelig tilsidesættelse af det væsentligste indhold af retten til en retfærdig rettergang, der kræver, at den fuldbyrdende myndighed, som i dette tilfælde er Irland, nægter overgivelse. Svaret på dette spørgsmål er ikke *acte clair*.

16. Den forelæggende ret er bekendt med en yderligere afgørelse truffet af Domstolen i sagen *Europa-Kommissionen mod Republikken Polen*, [C-791/19, EU:C:2021:596] vedrørende retsstatsprincippet, retsvæsenets uafhængighed og virkningen af disciplinære procedurer mod dommere. Denne afgørelse blev afsagt efter den forelæggende rets retsmøde, og selv om den ikke var en del af den forelæggende rets overvejelser, skal det nævnes, at den bidrager til vores bekymringer med hensyn til retsstatsprincippet i Polen og konsekvenserne for enkeltpersoner, hvis sager prøves af disse domstole.

De præjudicielle spørgsmål

17. Denne domstol foreslår under de omstændigheder at anmode Domstolen om en præjudiciel afgørelse som følger:

[Udelades] [Spørgsmål som fastsat i den indledende kendelse]

Anmodning om at forelæggelsen undergives en fremskyndet procedure

18. Supreme Court (øverste domstol) anmoder Domstolen om at behandle forelæggelsen i henhold til artikel 105 i Domstolens procesreglement om fremskyndet procedure. Det er Supreme Courts (øverste domstol) opfattelse, at appellerne rejser grundlæggende spørgsmål vedrørende den nationale lovgivning og EU-retten under henvisning til de ovennævnte spørgsmål og således er omfattet af den fremskyndede procedure og kræver at blive behandlet hurtigt. Der lægges navnlig vægt på følgende forhold:

- a. De eftersøgte personer er, selv om de ikke er varetægtsfængslet, løsladt mod kaution, hvilket udgør en begrænsning af deres frihed.
- b. Besvarelserne af de forelagte spørgsmål vil være udslagsgivende for afgørelsen af, hvorvidt de eftersøgte personer vil blive overgivet – det kan i denne forbindelse fremhæves, at de irske domstole ikke kan træffe en endelig afgørelse i forhold til overgivelse, indtil forelæggelsen er afgjort.
- c. Besvarelserne af de forelagte spørgsmål kan være udslagsgivende for afgørelsen af, hvorvidt andre, som Polen søger overgivet i henhold til europæiske arrestordrer, vil blive overgivet.
- d. For det tilfælde, at andre personer, som Polen søger overgivet i henhold til europæiske arrestordrer, ikke overgives til Polen, indtil forelæggelsen er blevet afgjort, kan dette udgøre en de facto ophævelse af rammeafgørelsens gennemførelse mellem Irland og Polen i en sådan periode.
- e. Henset til, at europæiske arrestordrer fra Polen udgør lidt under halvdelen af antallet af de europæiske arrestordrer, som medlemsstaten årligt fuldbyrder, ville dette have betydelig indflydelse på Irlands gennemførelse af rammeafgørelsen.

Under de omstændigheder er det Supreme Courts (øverste domstol) opfattelse, at kriterierne for en fremskyndet procedure er opfyldt.

[Underskrevet af præsidenten for Court of Appeal [appeldomstol], som er ex officio medlem af Supreme Court (øverste domstol)]